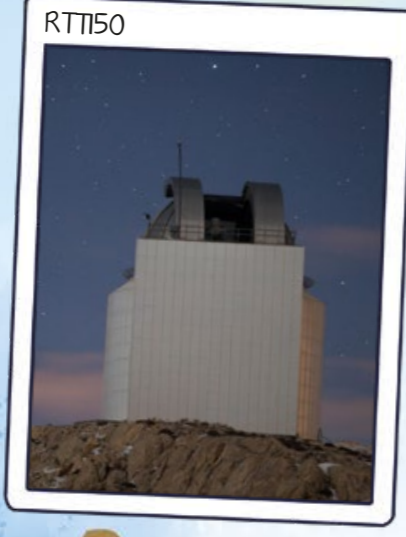

TUG, Antalya'nın batısındaki Beydağları'nın zirvelerinden birinde yer alıyor. Bulunduğu yerin adı Bakırlitepe ve burası 2500 metre yüksekliğe sahip. Türkiye'deki en büyük optik teleskop olan RTT150 burada bulunuyor. Ancak tabii ki yalnızca bir tane teleskop yok. T100, T60 ve ROTSE III-d gözlemevindeki diğer teleskoplar.

Bilim
Çocuk

Akdeniz Üniversitesi Yerleşkesi'ndeki TUG Bilim Toplum Merkezi gökyüzü gözlemi yapmak isteyen gökbilim meraklılarına burada bulunan 35 santimetre ayna çaplı T35 teleskobuyla gözlem yapma olanağı sunuyor. Havanın gözlem yapmaya uygun olduğu günlerde Ay kraterleri, Güneş, yıldız kümeleri, kuyruklu yıldız ve gezegenler gibi birçok gök cisimi gözlemlenebiliyor.

Ayrıca TUG, burada çeşitli etkinlikler düzenliyor. Bunlardan biri olan TÜBİTAK Uluslararası Gökyüzü Gözlem Şenliği sayesinde yalnızca araştırma kurumları ya da üniversiteler değil, gökbilime ilgi duyan herkes TUG'un sağladığı olanaklardan yararlanarak gökyüzü gözlemi yapabiliyor.

TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi

Bilim Çocuk

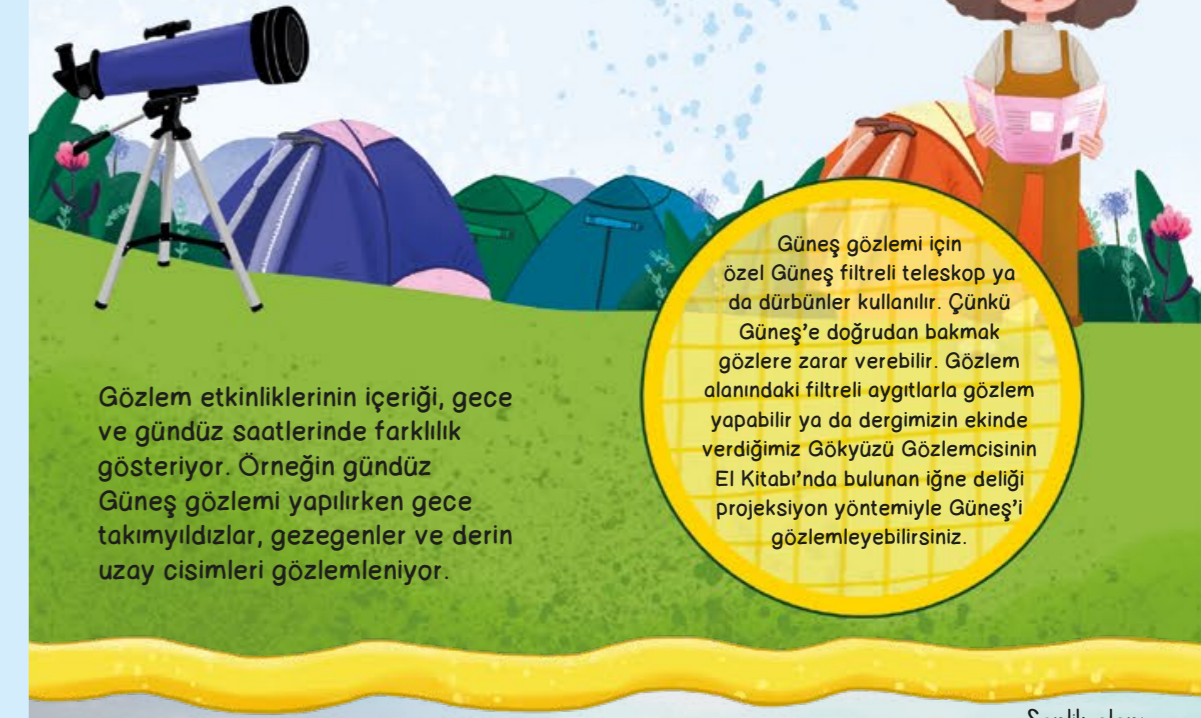
Bu alanı duvarınıza yapıştırabilirsiniz.

Gökyüzü Gözlem Şenliği

TÜBİTAK Uluslararası Gökyüzü Gözlem Şenliği Antalya'da bulunan Saklıkent'te gerçekleşiyor. Saklıkent, TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin (TUG) bulunduğu Bakırlitepe'nin komşusu ve 2000 metre yükseklikte bulunuyor.

Şenlikte pek çok etkinlik yapılıyor. Astronomi söyleşileri, yarışmalar, atölye çalışmaları ve spor etkinlikleri bunlardan yalnızca birkaçı. İsterseniz bu etkinliklere katılabilir, gökyüzü gözlemi yapabilir ya da çevrede oyunlar oynayabilirsiniz.

Atölye ve söyleşi programı ne kadar yoğun, hangilerine katılırsam acaba?

Güneş gözlemi için özel Güneş filtreli teleskop ya da dürbünler kullanılır. Çünkü Güneş'e doğrudan bakmak gözlemlere zarar verebilir. Gözlem alanındaki filtreli aygıtlarla gözlem yapabilir ya da dergimizin ekinde verdiğimiz Gökyüzü Gözlemcisinin El Kitabı'nda bulunan iğne deliği projeksiyon yöntemiyle Güneş'i gözlemleyebilirsiniz.

Gözlem etkinliklerinin içeriği, gece ve gündüz saatlerinde farklılık gösteriyor. Örneğin gündüz Güneş gözlemi yapılırken gece takımyıldızlar, gezegenler ve derin uzay cisimleri gözlemleniyor.

Şenlik alanı

Hazırlayan: Merve Çelik
Çizim: Nurdan Uykul

Gece Gökyüzü Gözlemi Yaparken...

Geceleri iyi bir gözlem yapabilmek için karanlık bir alana gereksinimimiz var, aynı burası gibi. Kent ışıklarından uzak, yüksekte kırsal bir alanda, bulutların ve ay ışığının az olduğu bir gecede gözlem yapabilirsiniz.

Gökyüzü gözlemi dendiğinde pek çoğumuzun aklına teleskop ya da dürbün gelebilir. Ancak bunlar olmadan da gökyüzünü gözlemleyebiliriz. Eğer uygun ortam ve zamanı seçtiyssek Ay'ın evrelerini, takımyıldızları ve uydu geçişlerini çıplak gözle de görebiliriz.

Gözlem yaparken gördüğümüz yıldızlar ve takımyıldızları belirlemek için bir gök atlası kullanmak yararlı olacaktır. Karanlıkta atlası göremeyebiliriz. Bu yüzden karanlığa alışmış olan gözümüzün uyumunu devam ettirebilmek için kırmızı ışıklı bir fener kullanabiliriz.

Gözlemimizi gece yapacağımız için bizi sıcak tutacak giysiler giymeye özen göstermeliyiz. Atkı, bere, eldiven gibi kalın giysiler tercih edebiliriz. Biraz sıcak içecek de hiç fena olmaz ne dersiniz?

Takımyıldızlar, gökyüzünde kolayca fark edilebilen, özgün desenler oluşturan yıldız topluluklarıdır. Günümüzde gökbilimcilerin belirlediği 88 takımyıldız bulunuyor. Yaz ve kış dönemlerinde gökyüzünde farklı yıldızlar görürüz. Bir gök atlası yardımıyla gözlem gününde görebileceğimiz takımyıldızları bulmamız daha kolay olacaktır. Kanatlı At, Küçük Ayı, Büyük Ayı, Herkül, Kuğu, Kral, Kraliçe, Kartal ve Çoban takımyıldızları yazın gördüklerimizden yalnızca birkaçı. Gök atlasınıza bakarak bu takımyıldızların gökyüzündeki yerlerini bulmaya ne dersiniz?

Ülkemizde TUG'dan başka pek çok gözlemevi daha var. Belki sizin yaşadığınız yerde de bir tane bulunuyor olabilir. Araştırarak bu gözlemevlerini ziyaret edebilirsiniz. İşte bu gözlemevlerinden bazıları...

T40 Kreiken Teleskop Binası

Ankara'da bulunan Ankara Üniversitesi Kreiken Rasathanesi. 1963 yılında açılan gözlemevinde 9 optik teleskop, 1 tane de radyo teleskobu bulunuyor. Burada hem bilimsel çalışmalar hem de gökbilimle ilgilenenler için halka açık etkinlikler ve programlar düzenleniyor.

Çanakkale'de bulunan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Astrofizik Araştırma Merkezi (ÇAAM) ve Ulupınar Gözlemevi. 2002'de açılan gözlemevinde 3 robotik teleskop ve 1 meteoroloji istasyonu bulunuyor. Gözlemevi binasında kütüphane, seminer salonu ve sınıflar da yer alıyor. Gökbilim meraklıları için atölye çalışmaları ve eğitimler düzenleniyor.

Ulupınar Gözlemevi

Ege Üniversitesi Gözlemevi

İzmir'de bulunan Ege Üniversitesi Gözlemevi Uygulama ve Araştırma Merkezi. 1965 yılında kurulan gözlemevinde de bilimsel çalışmaların yanında halka açık etkinlikler, kamplar ve şenlikler düzenleniyor.

Doğu Anadolu Gözlemevi

Erzurum'da bulunan Doğu Anadolu Gözlemevi Projesi. Projenin bu yıl tamamlanması planlanıyor. Gözlemevi 4 metre çapıyla Türkiye'deki ilk ve en büyük kızılötesi teleskoba ev sahipliği yapacak. Burada bilimsel çalışmalarla birlikte çeşitli eğitimlerin de düzenlenmesi hedefleniyor.